

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

V zmysle § 18f ods. 1 písm. e) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov hlavný kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti. Predložením Správy o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za rok 2024 je naplnená jedna z hlavných zákonných povinností hlavného kontrolóra.

Oblasť miestnych daní

Novely zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorých ustanovenia sa uplatňovali aj pre rok 2024, priniesli niektoré podstatné zmeny najmä pri priznávaní daní a ich vyrubovaní. Miestne samosprávy vyrubujú a vyberajú miestne dane vtedy, ak ich správca dane zaviedol všeobecne záväzným nariadením.

V obci Galovany sa miestne dane vyrubovali v roku 2024 na základe VZN č. 3/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Galovany, ktoré schválilo obecné zastupiteľstvo v Galovanoch dňa 08.11.2023 uznesením č. 32/2023 a následne na základe rozhodnutia.

Daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty a daň za nevýherné hracie prístroje vyrubuje správca dane každoročne podľa stavu k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia na celé zdaňovacie obdobie jedným rozhodnutím. Ak vznikne v priebehu zdaňovacieho obdobia daňová povinnosť k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje, správca dane vyrubí pomernú časť dane rozhodnutím, začínajúc mesiacom, v ktorom vznikla daňová povinnosť, až do konca príslušného zdaňovacieho obdobia.

V prípade neplatičov je spísaný ich zoznam. Neplatiči sa priebežne upomínajú telefonicky. Na vymożenie nezaplatených daní je možné využiť exekučný príkaz.

Dlžníkom môže za daňové nedoplatky obec ako správca daní a miestnych poplatkov zadržať vodičský preukaz. Táto forma exekúcie sa týka fyzických osôb, kde iné formy exekúcie neboli úspešné.

Novela daňového poriadku platí od roku 2020, pričom v období pandémie boli na prechodné obdobie pozastavené všetky exekučné konania. Vďaka novele daňového poriadku sa správcom dane rozšírili možnosti pri vymáhaní daňových nedoplatkov najmä z týchto neúspešných exekúcií. Obec môže pristúpiť k výkonu exekúcie zadržaním vodičského preukazu. Tento spôsob exekúcie bude vykonávať podľa zásady primeranosti a so zohľadnením skutočnosti, či dlžník so správcom dane komunikuje, alebo nie.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Ako to prebieha

Pred začatím daňovej exekúcie správca dane preverí, či je dlžník držiteľom vodičského preukazu. Následne vydá rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania a dlžníkovi zašle daňovú exekučnú výzvu, v ktorej ho upozorní, že v prípade nezaplatenia vymáhaného nedoplatku vydá daňový exekučný príkaz na zadržanie vodičského preukazu. Ak nebude nedoplatok zaplatený v stanovenej lehote, príkaz sa zasiela polícii, ktorá vykoná blokáciu vodičského preukazu v informačnom systéme a zadrží vodičák. Odblokovanie urobí polícia až po zaplatení nedoplatku.

Komu je možné zadržať vodičák?

Výkon tejto exekúcie prichádza do úvahy u každej fyzickej osoby - dlžníka na dani, ktorý je držiteľom vodičského preukazu oprávňujúceho viesť ktorúkoľvek skupinu motorových vozidiel. Ak ide o dlžníka, ktorý využíva motorové vozidlo ako dopravný prostriedok do práce, u takého sa môže tento spôsob daňovej exekúcie vykonať, pretože motorové vozidlo nie je podmienkou na výkon jeho povolania. Exekúcia na vodičák je vylúčená u daňového dlžníka, ktorého príjmy sú priamo podmienené držbou vodičského preukazu (napr. vodič autobusu, taxikár, vodič kamiónovej dopravy).

Skutočnosť, že príjmy daňového dlžníka sú podmienené držbou vodičského preukazu nie je správca dane povinný preverovať pred začatím daňového exekučného konania, dlžník musí túto skutočnosť preukázať v odvolaní voči daňovej exekučnej výzve.

Exekúcia aj na neprevzaté rozhodnutia na dane a poplatok za odpad

Obec vyzýva dlžníkov, aby si preverovali existenciu a výšku nedoplatkov, aby aktívne komunikovali so správcom dane v snahe hľadať iné alternatívy riešenia, napríklad formou splátkových kalendárov. Náklady na exekučné konanie, ktoré si exekútor uplatní, totiž výrazne navýšia výšku nedoplatku.

Daň za ubytovanie je odvádzaná len na základe dobrovoľného priznania fyzickej osoby, ktorá odplatné prechodné ubytovanie poskytuje. V obci nie je vybudovaný vhodný systém na dostatočný a správny odvod dane. Aj keď priamo v obci nie sú turistické atrakcie, vo svojom okolí zaznamenávame meniacich sa ľudí a hlavne ŠPZ osobných automobilov. Sú turisti, ktorí nepotrebujú vyhľadávať drahé ubytovanie pri nejakej liptovskej zaujímavosti, ale keďže sú mobilní, hľadajú si lacnejšie ubytovanie aj ďalej. Do tejto oblasti patrí aj obec Galovany.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Prehľad miestnych daní a poplatkov za rok 2024:

- Nedoplatok KO k 31.12.2024 90 € (2 neplatiči)
- Nedoplatok DzN k 31.12.2024 318,20 € (7 neplatičov)

Obec ako správca dane v zmysle § 52 zákona, par. č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov môže zverejniť zoznam daňových dlžníkov na miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, u ktorých eviduje daňový nedoplatok, ktorý presiahol u fyzickej osoby (aj fyzické osoby – podnikatelia) 160 € a u právnickej osoby 1 600 €.

Oblasť došlých faktúr

V priebehu roka 2024 prišli dodávateľské faktúry vo výške 73 105,88 €, uhradených bolo 83 777,67 €. Neuhradené faktúry k 31.12.2024 sú v sume 1 750,33 €, k 31.12.2023 boli v sume 12 422,12 €.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 19 hovorí o ozdravnom režime a nútenej správe obce.

Ozdravný režim predchádza zavedeniu nútenej správy. Obec je povinná zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jej záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradila niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti.

Ak nastali uvedené skutočnosti, obec je povinná do troch dní od ich zistenia oznámiť túto skutočnosť ministerstvu financií a starosta obce je povinný do 15 dní vypracovať návrh na zavedenie ozdravného režimu, ktorý tvorí návrh ozdravného rozpočtu a návrh opatrení na stabilizáciu rozpočtového hospodárenia. Ozdravný rozpočet nie je obec povinná členiť na bežný rozpočet a kapitálový rozpočet.

Starosta je povinný v lehote do 15 dní odo dňa, keď nastali uvedené, predložiť návrh na zavedenie ozdravného režimu obecnému zastupiteľstvu. Obecné zastupiteľstvo musí prerokovať návrh na zavedenie ozdravného režimu najneskôr do 15 dní od jeho predloženia.

Počas ozdravného režimu môže obec používať svoje finančné prostriedky len v súlade so schváleným ozdravným rozpočtom, pričom každé použitie finančných prostriedkov obce musí vopred písomne odsúhlasiť hlavný kontrolór obce.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Oblasť sťažností

Sťažnosti v rámci obce boli riešené komisiou verejného poriadku. V roku 2023 bola spracovaná smernica na zabezpečenie postupu vybavovania sťažností podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach a petícií podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších zmien a doplnkov v podmienkach obce Galovany. Smernicou sa upravuje postup pri prijímaní, evidovaní, prešetrovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností fyzických osôb a právnických osôb a vybavovanie a prešetrovanie petícií v podmienkach samosprávy obce.

Priebeh ich riešenia sa zaznamenáva do zápisnice o prešetrení sťažnosti, resp. do záznamu o odložení sťažnosti. Sťažovateľovi je potrebné odovzdať písomné oznámenie výsledku prešetrenia sťažnosti v súlade so smernicou. Centrálna evidencia sťažnosti je vedená v elektronickej forme.

V priebehu roka 2024 neboli zaevidované sťažnosti.

Oznamovanie protispoločenskej činnosti

V súlade s § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov obec Galovany vydala **vnútorný predpis o vnútornom systéme preverovania oznámení v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. v znení zákona č. 189/2023 Z. z.**

Predpis bol vypracovaný aj v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej aj „GDPR“) a zákonom č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane osobných údajov“), ktoré nadobudli účinnosť dňom 25.05.2018.

Podľa § 1 ods. 3 zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti sa nepovažuje za porušenie zmluvnej povinnosti zachovávať mlčanlivosť ani za porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov, ak ide o povinnosť vyplývajúcu z výkonu zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

a nejde o povinnosť mlčanlivosti v súvislosti s ochranou utajovaných skutočností, poštového tajomstva, obchodného tajomstva, bankového tajomstva, telekomunikačného tajomstva alebo daňového tajomstva, ochranou dôverných štatistických údajov alebo o povinnosť mlčanlivosti pri poskytovaní právnych služieb.

Tento vnútorný predpis upravuje postup pri podávaní, preverovaní a evidovaní podnetov, pri písomnom oznamovaní výsledku ich preverenia, ako aj podrobnosti o oprávneniach zodpovednej osoby, o spracúvaní osobných údajov a o zachovaní mlčanlivosti v rámci vybavovania podnetov doručených zamestnávateľovi.

Predpis je záväzný pre všetkých zamestnancov obce Galovany a jeho štatutárneho zástupcu.

Od nadobudnutia účinnosti vnútornej vnútornej smernice účinnnej od 01.01.2024 nebolo zaevidované ani jedno oznámenie protispoločenskej činnosti.

Zverejňovanie údajov

Dňa 19.10.2011 Národná rada SR schválila zákon č. 382/2011 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene niektorých zákonov. Novela infozákona nadobudla účinnosť 1. januára 2012. Čo sa týka objednávok a faktúr zmenil sa mechanizmus zverejňovania objednávok, faktúr. Povinná osoba nezverejňuje ich úplné znenie. Postačí, ak povinná osoba bude na svojom webovom sídle počas piatich rokov odo dňa zverejnenia v štruktúrálnej a prehľadnej podobe zverejňovať údaje, namiesto objednávky či faktúry.

Povinná osoba má povinnosť zverejniť objednávky tovarov a služieb na svojej web stránke do 10 dní odo dňa ich vyhotovenia. Toto sa nevzťahuje na objednávky, ktoré súvisia s už zverejnenou zmluvou.

Faktúry je potrebné zverejniť do 10 dní odo dňa ich doručenia povinnej osobe, najneskôr však do 30 dní odo dňa ich zaplatenia na web stránke povinnej osoby.

Podľa z. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmenách a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení zákona č. 546/2010 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2011 sú verejnoprávne inštitúcie a ich podriadené organizácie povinné zverejňovať zmluvy ako aj ich dodatky k zmluvám, ktoré sa týkajú nakladania s verejnými prostriedkami v Centrálnom registri zmlúv. Ostatné povinné osoby, medzi ktoré patria aj obce, či ich príspevkové a rozpočtové organizácie zverejňujú zmluvy na svojej web stránke. Od 1. januára 2011 mali obce povinnosť zverejňovať zmluvy uzatvorené po tomto dátume, ktoré sa týkajú nakladania s verejnými prostriedkami. Bez zverejnenia neboli zmluvy účinné. Ak zmluva nebola zverejnená do troch mesiacov od uzatvorenia, platilo, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Pri zverejňovaní zmlúv je nutné riadiť sa Usmernením pre konverziu písomných dokumentov na elektronické dokumenty, ktoré je od verzie spoločne schváleným metodickým pokynom Ministerstva financií SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Úradu vlády SR k zákonu č. 546/2010 Z. z.

Od 31.3.2022 sú povinné zverejňovať zmluvy v Centrálnom registri zmlúv (CRZ) aj obce, vyššie územné celky a iné organizácie. Pred začatím uverejňovania zmlúv musia samosprávy a organizácie požiadať o registráciu.

V centrálnom registri zmlúv zverejňujú zmluvy povinné osoby podľa § 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Povinnosť zverejňovať zmluvy v zmysle tohto zákona majú teda aj povinné osoby, ktorými sú obce, vyššie územné celky, povinné osoby, ktoré sú ich rozpočtovou alebo príspevkovou organizáciou, a povinné osoby, v ktorých majú viac ako 50% účasť.

Povinné osoby, na ktoré sa do 31.3.2022 vzťahovala výnimka a nemuseli zverejňovať svoje zmluvy prostredníctvom CRZ, do registra nahrávajú len nové zmluvy. Nie je ich povinnosťou zverejňovať v registri staré zmluvy.

Pokiaľ povinná osoba zverejní zmluvu v Centrálnom registri zmlúv, nie je už povinná zverejniť ju na svojom webovom sídle. Podľa § 5a ods. 9 zákona sa na webovom sídle povinnej osoby zverejňuje len zmluva, ktorá sa nezverejňuje v Centrálnom registri zmlúv.

Pokiaľ sú obe zmluvné strany povinnými osobami, ktoré zverejňujú zmluvy v Centrálnom registri zmlúv, sú povinné zverejniť tú istú zmluvu v Centrálnom registri zmlúv, pričom rozhodujúce je prvé zverejnenie zmluvy. Ak je zmluva zverejnená viacerými spôsobmi alebo viacerými účastníkmi zmluvy, rozhodujúce je prvé zverejnenie zmluvy. To znamená, že zmluva nadobudne účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej prvého (skoršieho) zverejnenia v Centrálnom registri zmlúv.

Zverejňovanie dokumentov na centrálnej úradnej elektronickej tabuli (ďalej len „CUET“) popisuje § 34 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente. CUET je elektronické úložisko, na ktoré sa zasielajú a na ktorom sa zverejňujú elektronické úradné dokumenty, ak tak ustanovuje zákon. Orgán verejnej moci zverejňuje na CUET elektronické úradné dokumenty, ktoré sú podľa zákona o e-Governmente z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentmi v listinnej podobe, o ktorých osobitné predpisy ustanovujú, že sa doručujú vyvesením na úradnej tabuli orgánu, verejnou vyhláškou alebo iným obdobným spôsobom zverejnenia pre neurčitý okruh osôb. Okrem toho orgány verejnej moci na CUET zverejňujú aj iné elektronické dokumenty, o ktorých osobitný predpis ustanovuje, že sa majú zverejniť alebo vyvesiť na úradnej tabuli, verejnou vyhláškou, na webovom sídle alebo iným obdobným spôsobom zverejnenia pre neurčitý okruh osôb.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Zverejnenie na CUET nenahrádza povinnosť zverejnenia, či vyvesenia podľa osobitných predpisov, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Na CUET je potrebné vykonať zverejnenie dokumentu v rovnaký deň, ako je dokument zverejnený na úradnej tabuli, verejnou vyhláškou, na webovom sídle alebo iným obdobným spôsobom zverejnenia. Ak nie je možné z objektívnych príčin zverejniť dokument v rovnaký deň, zverejní úrad spolu s dokumentom na elektronickej úradnej tabuli aj informáciu, kedy dokument zverejnil na svojej úradnej tabuli, verejnou vyhláškou alebo iným spôsobom.

Informácie zverejnené prostredníctvom formulárov CUET sú sprístupnené pre všetkých používateľov ÚPVS bezodplatne na adrese cuet.slovensko.sk alebo cez „Elektronická úradná tabuľa“ v päťke úvodnej stránky portálu slovensko.sk

Zverejňovanie je zabezpečené pomocou softvéru od firmy Galileo Corporation s.r.o.

Nakladanie s majetkom obce

Zákonom č. 137/2023 Z. z. (ďalej aj ako „novela“) dochádza s účinnosťou od 1. 11. 2023 k:

- zmene a doplneníu zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej aj ako „zákon o majetku obcí“),
- doplneníu zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj ako „zákon o obecnom zriadení“).

Cieľom tejto poslaneckej novely bolo najmä posilniť preferenciu súťažných foriem predaja a nájmu majetku obce a zvýšenie transparentnosti. Doterajšie slabšie pravidlá totiž umožňovali nakladať s majetkom obce nie vždy najvýhodnejšie pre obec. Dochádzalo napríklad k účelovým rušeniam už vyhlásených obchodných verejných súťaží (prípadne súťaže obsahovali rôzne účelové podmienky) alebo k neodôvodnenému znižovaniu ceny v prípadoch hodných osobitného zreteľa.

Zásady hospodárenia s majetkom obce schválilo Obecné zastupiteľstvo v Galovanoch dňa 15.12.2023 uznesením č. 34/2023.

Novela zákona o obecnom zriadení doplnila § 18f ods. 1 o nové písmeno i) hlavnému kontrolórovi obce uložila povinnosť vykonať za predchádzajúci kalendárny rok kontrolu prevodov nehnuteľného majetku obce, ktorého všeobecná hodnota majetku

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

prevýšila 20 000 € a to do 60 dní od uplynutia kalendárneho roka; obec zverejní výsledky tejto kontroly do 30 dní po predložení správy o výsledkoch kontroly obecnému zastupiteľstvu na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle obce, ak ho má obec zriadené.

Obec v roku 2024 nevykonala prevody nehnuteľného majetku obce, ktorého všeobecná hodnota majetku prevýšila 20 000 €.

Správa nezávislého audítora

Správa audítora Ing. Marcela Petrika, CA č. 1107, MAKROAUDIT, s. r. o., UDVA č. 387 z auditu účtovnej závierky obce k 31.12.2023, správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe a správa z overenia dodržiavania povinností obce Galovany podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách bola predložená 04.09.2024.

Podľa názoru audítora, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce k 31.12.2023 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2023 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok a obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatuje, že obec v roku 2023 konala v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Záver

V hodnotenom období – rok 2024 boli hlavným kontrolórom obce splnené všetky zákonné povinnosti vo vzťahu k dodržiavaniu § 18 f zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s prihliadnutím na rozsah určeného úväzku.

Aj s poukazom na uvedené vyššie môžem konštatovať, že obec Galovany pri výkone samosprávnych činností v roku 2024 primerane dodržiavala príslušné všeobecne záväzné právne predpisy a interné normy pri hospodárení a nakladaní s majetkom obce a hospodárne a efektívne nakladala so svojim majetkom.

Návrh na uznesenie k bodu rokovania OZ –

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024

Obecné zastupiteľstvo v obci Galovany

Berie na vedomie:

Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Galovany za rok 2024.

V Galovanoch, 28.02.2025

Ing. Slávka Medveďová

Hlavný kontrolór obce